

Z OBSAHU	Modlíci se Církev. Katecheze Svatého otce Benedikta XVI.	04
	Žena velké lásky k potřebným. Svatá Zdislava z Lemberka	07
	Na cestě, kterou nám připravil Pán. Skauti a skautky Evropy	08
	Kladivo nejen (na) inkvizitora	11

TRADICE OTCŮ

Z homilií svatého opata Bernarda (1090–1153)

Maria je vznešená hvězda vyšlá z Jakuba, její paprsek osvětluje celý vesmír, její záře vysoko svítí na nebi, ba až do podsvětí proniká, ozařuje i zemi a hřeje více duši než tělo, podporuje ctnosti a ničí neřesti. Ona je ta nejjasnější a nejskvělejší hvězda, zářící ctnostmi a svítící příkladem, a po zásluze byla vyvýšena nad toto velké a rozsáhlé moře.

Každý, kdo víš, že ve vlnobití tohoto světa se spíše zmítáme uprostřed bouří a větrů, než kráčíme po pevné zemi, nespouštěj oči z této zářící hvězdy, nechceš-li, aby tě bouře pohltila. Opřou-li se do tebe vichry pokušení, narazí-li na skaliska soužení, k hvězdě se dívej, Marii vzývej! Jsi-li zmítán vlnami pýchy nebo ctižádosti nebo nactiutrhačství nebo žárlivosti, k hvězdě se dívej, Marii vzývej! Otrásá-li lodkou tvé duše hněv, lakomství nebo svody těla, dívej se k Marii! Jsi-li poděšený velikostí svých hříchů, zmatený nečistým svědomím, přestrašený hrůzou před soudem a už už tě pohlcuje hlubina zármutku a propast zoufalství, mysl na Marii!

V nebezpečích, v úzkostech, v pochybnostech na Marii mysl, Marii vzývej! Stále ji měj na rtech, stále ji měj v srdci. Chceš-li, aby se za tebe přimlouvala, buď pamětliv příkladu, který dala svým životem. Následuješ-li jí, nezboudíš, prosíš-li ji, neupadneš do zoufalství, myslíš-li na ni, nechybíš, držíš-li tě, neklesneš, chrání-li tě, nemusíš se bát, vede-li tě, neunavíš se, je-li k tobě milostivá, dojdeš k cíli.

Pamatuj, láskyplná Panno Maria, že nikdy nebylo slýcháno, abys opustila toho, kdo se utíkal pod tvou ochranu, kdo vzýval tvou moc, kdo prosil o tvou přímluvu. V této důvěře se také my k tobě utíkáme, Panno panen a Matko, aleluja.

Zvon svatý Václav v Dómu svatého Václava v Olomouci. Foto: dom-olomouc.webnode.cz

Neodletěly do Říma, ale odpluly k Hamburku...

Vstoupili jsme do nejkrásnějšího měsíce roku – do máje. Měsíc květen je věnován úctě Matky Boží, připomínáme si výročí ukončení 2. světové války, slavíme Den vítězství a stále prožíváme radostnou velikonoční dobu. Od pohraničních území až ke středním Čechám a Praze probíhaly před 67 lety osvobozovací boje, vesnice po vesnici, město od města i kraj po kraji získaly svobodu a mír. Pamatujeme na tyto události i jejich oběti i oběti celé války. Děkujeme Pánu Bohu za dar života v míru v naší zemi. Před 70 lety vrcholila hrdinská výsadeková činnost československých parašutistů v protektorátu a příprava na atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Před 70 lety byla v dubnu 1942 ukončena největší rekvizice zvonů pro

válečné hospodářství. Zvony, nejčastěji sejmuté z věží právě hned po Velikonocích v dubnu 1942, byly postupně soustředěny v Praze v přístavišti na Maninách, odkud na lodích směřovaly do Hamburku. V létě 1942 odplulo z Prahy pět lodí s nákladem 9 801 zvonů. Dle dostupných údajů víme, že z bývalých německých říšských území včetně okupovaného pohraničí ČSR bylo odebráno a roztaveno 42 583 zvonů církevních a 1 193 zvonů radničních, věžních a školních. V Čechách zbylo z předválečného počtu 13 % a na Moravě jen 6 % zvonů. Z protektorátu bylo vzato 10 000 zvonů a 3 500–4 000 zvonů z obsazeného pohraničí. Pro potřeby německých podniků bylo použito 13 000–14 000 českých, moravských a slezských zvonů.

Dokončení na str. 2 dole

Pochod dobré vůle a Kulturou proti antisemitismu
Foto: Benjámín Železník

Kulturou proti antisemitismu

Na 500 lidí se zúčastnilo akcí „Kulturou proti antisemitismu“ a „Pochod dobré vůle“, které v neděli 22. dubna 2012 uspořádala česká pobočka Mezinárodního křesťanského velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ ČR) v historickém centru Prahy. Mnoho lidí při tom podepsalo „Petici proti rasové a náboženské nesnášenlivosti“, reagující na rostoucí projevy extremismu v ČR i v Evropě, jejíž archy nyní čítají již více než 5000 podpisů.

Vrcholem 9. ročníku akce byla osobní vzpomínka pamětníka, který nacistickou genocidu přežil. Letos jím byl místopředseda Tereziánské iniciativy Jaroslav Kraus.

V programu, který moderovala Veronika Sedláčková, vystoupila izraelská jazzová zpěvačka Karen Malka, folková zpěvačka Pavlína Jíšová, kantor liberecké židovské obce a zpěvák Michal Foršt, dětský pěvecký sbor Studánka ZUŠ Police nad Metují nebo herci Jan Potměšil a Barbora Lukešová, kteří přednesli textovou koláž, reflektující tragédii holokaustu.

Na veřejném shromáždění vystoupil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka, který mimo jiné řekl: „I mezi našimi občany jsou horlivci, kteří chtějí zneužívat náboženských svobod v naší zemi k importu militantní ideologie, která je neslučitelná s normami demokratického státu.“

Primátor hl. m. Prahy Bohuslav Svoboda ve svém projevu připomněl, že „jedině tím, že budeme přemýšlet o vlastních hodnotách a budeme je ochotně hájit ve veřejném prostoru, lze udržet dialog a budovat kulturní a otevřenou společnost.“

Shromáždění pozdravil izraelský velvyslanec Jaakov Levy, který řekl: „Nyní je čas spojit síly, bránit naše společně sdílené hodnoty a zesílit naše úsilí ve výchově a porozumění a jasně odsoudit jakýkoli projev netolerance a antisemitismu.“

Předseda ICEJ Mojmir Kallus upozornil na to, že antisemitské názory se prostřednictvím novinových článků začínají posouvat z okraje společnosti do středního proudu. „Je doloženo, že v brněnské mešitě zněla stejná slova vyzývající k zabíjení Židů, jaká jsou bojovým voláním Hamásu a dalších islamistů,“ řekl a vyzval všechny státní představitele, aby podobné výroky jednoznačně odsoudili.

ICEJ ČR

Ježíšův příklad je cestou k míru ve Svaté zemi, říká jeruzalémský patriarcha

Dokončení ze str. 1

Radostnou skutečností se proto v poslední době stává i obnova zvonů nejen ve věžích vesnických kostelíků, ale už i na významných místech, jako jsou např. katedrála sv. Václava a kostel sv. Michala v Olomouci, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku, kostel sv. Andělů strážných ve Veselí nad Moravou aj. Další významné slavnosti jsou před námi: 6. května 2012 svěcení sedmi nových velkých zvonů pro mariánskou baziliku na Svatém Hostýně, 12. května 2012 zvonění tří nových zvonů ve svatovítské katedrále v Praze a 19. května 2012 zvonění čtyř Kněžských zvonů v Nepomuku. Bohu díky! Ať mír dál zůstává s naší krajinou...

*P. Jan Martin Bejček OSB
farář řk farnosti Letonice*

„Pro nás, kdo žijeme zde ve Svaté zemi, Kristus i nadále trpí v členech svého mystického těla,“ řekl jeruzalémský katolický patriarcha latinského obřadu Fouad Twai v kázání na Zelený čtvrtek.

Arcibiskup Fouad Twai hovořil o utrpení křesťanské menšiny ve Svaté zemi a řekl, že „každý den jsme konfrontováni s absencí svobody pohybu a míru, s frustrací, utrpením a dokonce i mučednictvím“.

Katolický duchovní však také uvedl, že reakcí skutečného křesťana na tyto problémy je pokora, služba a odříkání, jak to Ježíš ukazuje ve své výkupné oběti.

„Jsme vězni nenávisť, nedůvěry a vzájemného strachu,“ řekl arcibiskup Twai. Nejlepší způsob, jak uniknout z tohoto „vězení“, je to, že se staneme „svědky jeho lásky“.

CatholicCulture.org

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jediné díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Dvacet dva tisíc Číňanů přijalo o Velikonocích křest

Podle statistik, které ke dni 19. dubna 2012 shromáždilo studijní centrum agentury *Faith* v diecézi Che Pej, přijalo o letošních Velikonocích v čínských 101 kontinentálních diecézích více než 22 tisíc (22 104) osob svátost křtu. Loňská zpráva téhož centra se týkala devadesáti čínských diecézí a hovořila o zhruba stejném počtu (22 308) udělených svátostí křtu dospělým osobám. Také tři čtvrtiny letošních čínských katechumenů jsou dospělí lidé. Ředitelka studijního centra, které obdobné statistiky shromažďuje již pět let, nicméně poukazuje na nutnost zvýšeného evangelizačního úsilí. V rámci šestimilionové katolické čínské populace totiž počet letošních pokřtěných představuje pouhou třetinu procenta (0,33 %). V diecézi Hongkong bylo o Velikonocích pokřtěno 3 500 lidí, tedy necelé jedno procento tamních katolíků. Sestra Li Guo Shuang, která vede studijní centrum v nekatolické čínské provincii Che Pej, nicméně poukazuje na dvě skutečnosti – data do statistiky ještě nedodaly všechny čínské diecéze. V některých komunitách se pak svátosti křtu udílají nejenom o Velikonocích – např. čínské nejlidnatější město Šanghaj informovalo o necelých čtyřech stovkách křtů o Velikonocích, avšak jejich konečný počet za celý rok může přesáhnout až patnáct set, upřesnila čínská řeholnice.

RaVat

Děti jako otroci

Ke Dni boje proti dětskému otroctví (16. dubna) oznámily misijní organizace a mezinárodní nevládní organizace, že dnes ve světě žije 400 milionů dětí v otrockých podmínkách. Některé pracují v manufakturách, jejichž výrobky se prodávají v Evropě a dalších zemích Západu. Španělská řeholnice sestavily mapu míst ve světě, kde je tento fenomén častější, a konstatují, že „otroctví se nepřímou stává součástí našeho každodenního života: jíme banány a pijeme kávu, která se pěstuje v potu latinskoamerických a afrických dětí“. „Může se stát, že chodíme po kobercích, jež tkali malí pákistánští otroci; také záclony, trička, šperky a mnoho dalších věcí může pocházet z ilegální práce a z nucené práce indických dětí,“ říká se ve zprávě.

Proto tyto organizace vyzývají, aby křesťané vyvíjeli tlak na úřady, které musejí splnit svou odpovědnost a bojovat proti této nespravedlnosti a poskytnout dětem právní ochranu, kterou si zaslouží. Navzdory létům bojů, mezinárodní legislativě, stížnostem a podpůrným programům pro mladé se otroctví stále šíří. Je zvláště rozšířeno v Indii a v Afghánistánu, kde hoši i dívky pracují ve stavebnictví, v Brazílii těží uhlí pro ocelářské manufaktury, v Myanmaru děti sbírají cukrovou třtinu, v Číně připravují výbušniny a pyrotechniku, v Sierra Leone vytahují diamanty z min, v Beninu a Egyptě asi milion dětí musí pracovat v bavlnářství, na Pobřeží slonoviny sbírají kakaová semena, jež se pak zpracovávají na čokoládu.

Fides

Británie: Křížek jako znamení odporu

Protože britská vláda brání křesťanům nosit křížky na pracovišti, vyzval kardinál Keith Patrick O'Brien z Edinburghu, aby ho křesťané nosili denně. „Křížek na krku vyjadřuje přání napodobit Krista a neměl by být pro ostatní problémem,“ řekl. Reagoval tak na postoj konzervativního premiéra Davida Camerona, který nesouhlasí se dvěma ženami, jež jdou s tímto případem k Evropskému soudu pro lidská práva. Podle kardinála O'Briena je to marginalizace náboženství.

Připomínáme, že v Holandsku bránili katolíkům v nošení křížků už nacisté: jako znamení odporu se křížky naopak rozšířily a nosili je i nekatolíci.

LifeSite News, RC

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

V sobotu 28. dubna jsme mohli slavit památku svatého Ludvíka Marii Grignona z Montfortu (1673–1716). Tento horlivý kněz, apoštolský misionář Francie a dominikánský terciář je znám především jako velký mariánský ctitel a kazatel. Jeho slavné, až po smrti nalezené a vydané dílo *O pravé mariánské úctě* bylo přeloženo do mnoha jazyků. Velmi působivě a pronikavě nám představuje Matku Boží – Pannu Marii jako tu nejkratší, nejsnazší a Bohu nejmilejší cestu, jak následovat našeho Pána a jak se mu co nejvíce připodobnit.

Tak nám svatý Ludvík pomáhá dobře se připravit, naladit a dobře prožít nadcházející mariánský měsíc květen. Podobně jako po svátku Křtu Páně se vždy znovu zařazujeme mezi Kristovy učedníky a nasloucháme jeho božské nauce vyjádřené v evangeliích, tak v měsíci máji máme možnost vstoupit do školy Panny Marie. Ona je tou nejlepší učitelkou. Vždyť byla jako Matka Ježíši nejbližší. Zná svého syna dokonale a nejvíce ze všech lidí ho miluje. A protože je i naší Matkou, ráda nás učí hledět na Ježíše svým čistým pohledem a milovat ho zprostředkovaně svého Neposkvrněného Srdce.

V májových pobožnostech, ať společných či osobních, se můžeme s Pannou Marií setkávat a prosit ji o zprostředkování našeho spojení s Ježíšem a prohloubení osobního životodárného vztahu k němu. I Pánu Ježíši je jistě milé, když se k němu obracíme ve spojení s tou a skrze tu, která je Prostřednicí jeho prvního příchodu na svět jakožto pravá Matka Vtělené Moudrosti.

Panno Maria, uč nás svého Syna Ježíše lépe znát a více milovat. Skrze Tebe, s Tebou a v Tobě, Panno Maria, k Ježíši.

Jsem celý Tvůj a všechno co mám, je Tvé, můj milý Ježíši, skrze Marii, Tvou svatou Matku.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP, dominikánský kněz, magistr noviců

NEBE / NANEBEVSTOUPENÍ

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Nanebevstoupení Páně (12. stol., Monreale). Foto: <http://01varvara.wordpress.com>

Nebe není nějaké místo nad hvězdami, je něčím mnohem smelejším a větším: člověk má místo v Bohu a to má svůj základ v prostoupení lidství a božství v ukřižovaném a oslaveném člověku Ježíšovi. Kristus, člověk, který je v Bohu, navždy jeden s Bohem, je zároveň ustavičnou otevřeností Boha vůči člověku. On sám je tak tím, co nazýváme „nebe“, neboť nebe není žádný prostor, nýbrž Osoba, osoba Toho, v němž jsou Bůh a člověk navždy neoddělitelní.

A my tou měrou směřujeme k nebi, ano, do nebe, nakolik jdeme vstříc Ježíši Kristu a vstupujeme do něho. Potud se „nanebevstoupení“ může stát procesem v běhu našich všedních dní.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Kolář SJ

MODLÍCÍ SE CÍRKEV

Katecheze Svatého otce Benedikta XVI. na generální audienci 18. dubna

Další část cyklu katechezí o modlitbě věnoval Svatý otec modlitbě prvotní církve, jež se vyznačovala svorností a jednomyslností a prosbou o odvahu hlásat víru navzdory překážkám.

Drazí bratři a sestry,
po velkých svátcích se nyní opět vracíme ke katechezi o modlitbě. V audienci před Svatým týdnem jsme se pozastavili u postavy blahoslavené Panny Marie, která byla spolu s apoštolý na modlitbách v očekávání seslání Ducha Svatého. První kroky Církve provází ovzduší modlitby. Letnice přitom nejsou nějakou izolovanou epizodou, poněvadž přítomnost a působení Ducha Svatého vede a oživuje putování křesťanského společenství nepřetržitě. Vždyť ve Skutcích apoštolů svatý Lukáš, kromě vyprávění o mocném seslání Ducha ve večeradle padesátého dne po Velikonocích (srov. Sk 2,1–13),

referuje o dalších mimořádných zásazích Ducha Svatého, které se v dějinách Církve opakují. Dnes bych se rád pozastavil u takzvaných „malých Letnic“, ke kterým došlo na vrcholu jedné obtížné životní etapy rodící se Církve.

Skutky apoštolů podávají, že po uzdravení ochrnulého poblíž Jeruzalémského chrámu (srov. Sk 3,1–10) byli Petr a Jan uvězněni (srov. Sk 4,1), protože hlásali Ježíšovo vzkříšení všemu lidu (srov. Sk 3,11–26). Po krátkém výslechu byli propuštěni na svobodu, přišli ke svým bratřím a vyprávěli o tom, co museli vytrpět kvůli svědectví, které vydali vzkříšenému Ježíši. V té chvíli – říká svatý Lu-

káš – „společně zvolali k Bohu“ (Sk 4,24), a hned poté podává nejdelší modlitbu prvotní Církve, kterou máme v Novém zákoně a po jejímž skončení „se otřásl místo, kde byli shromážděni, a všichni byli naplněni Duchem Svatým, takže s odvahou hlásali Boží slovo“ (Sk 4,31).

Dříve než budeme uvažovat o této krásné modlitbě, všimněme si tohoto důležitějšího základního postoje: před nebezpečím, uprostřed těžkostí a v ohrožení se první křesťanské společenství nepokouší o nějakou analýzu toho, jak reagovat, nehledá obranné strategie, ani nepřijímá nějaké opatření, nýbrž tváří v tvář zkoušce vstupuje do kontaktu s Bohem.

Jednomyslná a svorná modlitba

Čím se vyznačuje tato modlitba? Je to jednomyslná a svorná modlitba celého společenství, které čelí situaci pronásledování pro Ježíšovo jméno. V řeckém originále svatý Lukáš užívá slovo *homothumadon* (všichni svorně) – výraz, který se objevuje i na jiných místech Skutků apoštolů a zdůrazňuje tuto jednomyslnou a svornou modlitbu (srov. Sk 1,14; 2,46). Svornost je základním prvkem prvotního společenství a měla by vždycky být základem Církve. Není to tedy jenom modlitba Petra a Jana, tedy těch, kteří se ocitli v nebezpečí, nýbrž celého společenství, protože to, co prožívají oba apoštolové, se netýká jenom jich, nýbrž celé Církve. Uprostřed pronásledování, které nastalo kvůli Ježíšovi, se společenství nejenom nevyleká, ani nerozdělí, ale hluboce se sjednocuje jako jediná osoba v modlitbě a prosí Pána. Řekl bych, že toto je první div, ke kterému dochází, když jsou věřící vystaveni zkoušce kvůli svojí víře: jednota se upevňuje, a nikoli oslabuje, poněvadž je nesena nezlomnou modlitbou. Církev nesmí mít strach před pronásledováním, které je nucena snášet v průběhu dějin, ale jako Ježíš v Getsemanech bez ustání důvěřovat v přítomnost, pomoc a sílu Boha, kterého vzývá v modlitbě.

Prosba o odvahu hlásat Boží slovo

Učinime další krok. Co v této chvíli žádá od Boha křesťanské společenství? Nežádá bezpečí před pronásledováním, ani Pánovu pomstu na těch, kteří uvěznilo Petra a Jana. Žádá pouze, aby mu bylo dáno hlásat Boží slovo „s veškerou odvahou“ (srov. Sk 4,29), tzn. prosí, aby neztratilo odvahu víry, odvahu hlásat víru. Ještě předtím však prosí o hluboké porozumění tomu, co se stalo, snaží se číst tyto události ve světle víry a činí tak právě skrze Boží slovo, které nám umožňuje rozšifrovat realitu světa.

Velikost a nezměrnost Boha

Modlitba, kterou společenství pozvedá k Pánu, vychází z připomínky a zmínky o velikosti a nezměrnosti Boha: „Pane, ty jsi stvořil nebe a zemi, moře i všechno, co je v nich“ (Sk 4,24). Je to zvolání ke Stvořiteli. Víme, že všechno přichází od Něho, že všechno je v Jeho rukou. Toto

je vědomí, které nám dodává jistotu a odvahu: všechno pochází od Něho, všechno je v Jeho rukou. Potom následuje uznání toho, jak Bůh v dějinách jedná, začíná stvořením a pokračuje v dějinách; jak byl nablízku svému lidu tím, že se projevil jako Bůh, který se o člověka zajímá, neodvrací se od něho a neopouští člověka, jenž je jeho stvořením. Zde je pak citován Žalm 2, v jehož světle je interpretována

Letnice. Foto: <http://www.fisheaters.com>

Církev nesmí mít strach před pronásledováním, bez ustání má důvěřovat v přítomnost, pomoc a sílu Boha, kterého vzývá v modlitbě.

tato obtížná situace, kterou Církev prožívá v té chvíli. Žalm 2 oslavuje korunovaci judského krále, ale prorocky se vztahuje k příchodu Mesiáše, kterému nebude moci uškodit vzpoura, pronásledování a odpor lidí: „Proč se pohané bouří, proč národy osnují marné plány? Pozdvihují se pozemští králové a vládcové se spočují proti Pánu a proti jeho Pomazanému“ (Sk 4,25). Prorocky to říká tento žalm o Mesiáši a vzpoura mocných proti Boží moci charakterizuje celé dějiny.

Právě čtením Písma svatého, které je Slovem Božím, může společenství ve své modlitbě říci Bohu: „V tomto městě se spočlil proti tvému svatému služebníku

Ježíšovi, kterého jsi pomazal za Mesiáše. Tak vykonali, co předem určila tvoje moc a tvé rozhodnutí“ (Sk 4,27). Události jsou čteny ve světle Kristově, jež je také klíčem k porozumění pronásledování. Kříž je vždycky klíčem ke Vzkříšení. Odpor proti Ježíšovi, jeho umučení a smrt jsou vykládány 2. žalmem jako aktualizace plánu Boha Otce ke spáse světa.

A v tom spočívá také smysl zkušenosti pronásledování, které prožívá prvotní křesťanské společenství. Toto první společenství není nějakým sdružením, nýbrž společenstvím, které žije v Kristu, a proto je to, čemu je vystaveno, součástí Božího plánu. Jako se to stalo Ježíšovi, setkávají se také učedníci s odporem, neporozuměním a pronásledováním. Modlitba a rozjímání Písma svatého ve světle Kristova tajemství pomáhá porozumět přítomné realitě v rámci dějin spásy, které Bůh uskutečňuje ve světě vždycky svým vlastním způsobem.

Právě proto prosba, kterou v modlitbě formulovalo první křesťanské společenství v Jeruzalémě, nežádá, aby bylo uchráněno, ušetřeno zkoušky a utrpení, není to modlitba o úspěch, nýbrž jediné o to hlásat Boží slovo s veškerou odvahou – *parresia* – smělostí, svobodou a odvahou (srov. Sk 4,29).

Potom dodatečně prosí, aby tuto zvěst provázela uzdravení, znamení a divy (srov. Sk 4,30), to znamená, aby byla dobrota Boží viditelná jako síla, která přetváří realitu, mění srdce, mysl a život lidí a přináší radikální novost evangelia.

Seslání Ducha

Po skončení této modlitby, poznamenává svatý Lukáš, „se otřásl to místo, kde byli shromážděni, a všichni byli naplněni Duchem Svatým, takže s odvahou hlásali Boží slovo“ (Sk 4,31). Místo se otřásl, tedy víra má moc přetvořit zemi i svět. Tentýž Duch, který promlouvá skrze 2. žalm v modlitbě Církve, vstupuje do domu a naplňuje srdce všech, kteří vzývali Pána. Plodem jednomyslné modlitby, kterou křesťanské společenství pozvedá k Bohu, je seslání Ducha, dar Vzkříšeného, který nese a řídí svobodné a odvážné hlásání Božího slova a vede Pánovy učedníky, aby beze strachu vyšli ven a nesli tuto dobrou zvěst až na konec světa.

Také my, drazí bratři a sestry, musíme umět přinášet události svého každodenního života do své modlitby a hledat jejich hluboký smysl. Jako první křesťanské společenství se máme také nechat osvětit Božím slovem skrze rozjímání Písma svatého, abychom se naučili vidět, že Bůh je přítomen v našem životě, že je přítomen také a právě v obtížných momentech a že všechno – i nepochopitelné věci – je součástí vyššího plánu lásky, podle něhož v závěrečném boji se zlem,

hříchem a smrtí zvítězí opravdu dobro, milost a život – Bůh.

Stejně jako prvotnímu křesťanskému společenství pomáhá modlitba také nám, abychom chápali osobní i kolektivní dějiny ze správnější a věrnější perspektivy, totiž z té Boží. Také my chceme obnovit prosbu o dar Ducha Svatého, který rozehřívá srdce a osvětluje mysl, abychom rozpoznávali, jak Pán uskutečňuje naše prosby podle své laskavé vůle, a nikoli podle našich idejí. Pod vedením Ducha

Svatého budeme schopni hledět na každou životní situaci jasně, odvážně a s radostí a spolu se svatým Pavlem se chlubit „souženími. Víme přece, že soužení plodí vytrvalost. Vytrvalost plodí osvědčenost, osvědčenost plodí naději“, onu naději, která „neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha Svatého, který nám byl dán“ (Řím 3,3–5).

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

CO SLYŠÍ POVOLANÍ?

Velcí světci naslouchali názorům nových adeptů víry. Rady mladých mnichů doporučoval například svatý Benedikt, protože jak napsal v reguli: „Pán často právě někomu mladšímu zjevuje to, co je lepší.“ Podobnou důvěru k mladým a jejich horlivosti měl také blahoslavený Jan Pavel II. Věřil, že právě oni jsou „ranní hlídkou“, ukazující Církvi cestu, po které ji Pán Bůh chce vést do budoucna.

Ve světle této pradávnej zkušenosti svatých lze také, domnívám se, číst situaci povolání v současném světě, konkrétně v naší západní civilizaci. Neděle Dobrého Pastýře nám znovu připomněla trvající krizi a někdy i katastrofu (například ve Francii klesl od dob Koncilu počet bohoslovců o 85 % a povolání nadále ubývá, takže v některých krajních případech na jednoho kněze připadá až 80 kostelů).

Přesto i v západní civilizaci se stává, že dojde k nenadálému oživení. Naposled jej zaznamenali například ve Spojených státech. V minulém roce tak vysvětili rekordní počet novokoněží: 467, a v bostonském semináři se dokonce nedostávalo volných míst. Nepříteli Církvi nakloněný deník *The Wall Street Journal* to označil dokonce za projev vítězícího katolicismu a úspěch připsal „kreativním konzervativcům“, tedy novým americkým biskupům, kterými Benedikt XVI. v posledních letech obsazuje hlavní katedry v této zemi.

Domněnky newyorského deníku potvrdila bádání jezuitské *Georgetown*

University. Ukazuje se, že ti, kdo dnes slyší Boží volání, se vyznačují výrazně konzervativní fyziognomií (modlí se pravidelně růženec, kladou důraz na eucharistickou adoraci) a co je zajímavé, většina z nich pochází z početných ro-

Povolání apoštolů. Foto: <http://www.artbible.net>

Když Pán Bůh někoho povolává, promlouvá tak nejen k povolnému, nýbrž k celé Církvi. A ukazuje, v kom má zálibu.

din. Stejně výrazně se tento tradiční profil nových povolání projevuje v případě řeholních společenství. Ani jedna ze 75 nových amerických řeholnic není jedináček a 42 % z nich má dokonce nejméně tři sourozence.

Nechybí ovšem ani negativní příklady. V poslední době se Vatikán zno-

vu pokusil o reformu liberálního a bohužel většinového proudu ženských řeholí v USA. Vyčetl jim vážné odchylky od učení Církve v otázkách, jako jsou aborty, homosexualita, eutanazie nebo svěcení žen. Jak se ale ukazuje, k revolujícími řeholnicím nejen Vatikán, ale ani Pán Bůh není laskavý. V roce 2010 se v 84 procentech těchto komunit neobjevila ani jedna nová sestra.

Co ještě nám říkají povolání? Jak už jsem připomněl, situace ve Francii je katastrofální. Ubývá 3 % povolání ročně. Výjimkou jsou krajní tradicionalisté. V kontextu připravované a patrně již brzké reintegrace Bratrstva svatého Pia X. si nad tím nedávno posteskl katolický deník *La Croix*. Ukazuje se totiž, že k lefebvristům patří 10 % francouzských novokoněží. Stejně tolik jich mají také kněžské instituty uznané papežem, které slouží liturgii podle předkoncilního misálu.

O čem to všechno svědčí? Podle *La Croix* jen o dobré pastoraci mládeže u lefebvristů. A kdo ví, snad tím Pán Bůh přece jen chce něco sdělit současné Církvi. Povolání jsou přece výlučně jeho svobodnou vůlí.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

ŽENA VELKÉ LÁSKY K POTŘEBNÝM

Svatá Zdislava z Lemberka

Život navenek všední lze prožívat ve sjednocení s Kristem nevšedně hluboce, radostně a krásně, jak můžeme vidět na příkladu svaté Zdislavy, matky a dobroditelky lidu.

Přes svůj šlechtický stav byla ženou prostého života, dobroditelkou chudých i nemocných. Snažila se co nejvíce ztotožnit s Kristem i jako manželka a matka čtyř dětí. Sjednocení s Kristem upevňovala modlitbou, čtením Písma svatého, o kterém rozjímala, účastí na mši svaté a přijímáním svatých svátostí. Radostně snášela oběti každého dne a konala skutky kajícího. Svým příkladným životem a vytrvalou modlitbou dovedla získat svého muže pro věc Boží. S jeho svolením vstoupila do třetího řádu svatého Dominika.

Narodila se v Křižanově asi v roce 1220. Rodiče, Přibyslav z Křižanova a Sibyla ze Sicílie, byli značně zámožní, vzdělaní a velmi zbožní. Matka Sibyla, původem z dolnoitalských držav normanských, přišla z Německa s mladší královskou dcerou Kunhutou, nevěstou budoucího krále Václava I. Pan Přibyslav, který byl v Brně purkrabím, měl ve správě brněnský hrad a sídlil na hradě v Křižanově, si Sibylu vzal jako mladou vdovu po panu Bohušovi. Říkalo se o něm, že „byl zevně rytířem a v nitru mnichem“. Zdislava měla mladší sourozence, Eufemii, Elišku, Libuši a Petra. Rodiče jí poskytl všestrannou výchovu a učili ji lásce k Bohu a účtě k duchovnímu stavu.

Bylo jí asi něco přes patnáct let, když se provdala za Havla z rodu Markvartců, pána na hradě Lemberku v severních Čechách, kam se po svatbě na Křižanově přestěhovala. Její muž byl rytířem, zdobeným válečnou slávou, s křižáckým záněním pro věc náboženství. Měli spolu čtyři děti: Havla, Markétu, Jaroslava a Zdislava.

Hradní paní i svěťice zároveň

Na hradě bývalo rušno, ale v nitru Zdislavy panoval klid, pramenící z Boží milosti. Plnila jak společenské povinnosti svého stavu, tak se pečlivě starala o svou rodinu a zároveň vedla duchovní život,

Svatá Zdislava. Foto: <http://www.zdislava.cz>

Bože, Tys naučil svatou Zdislavu osvědčovat lásku k Tobě v každodenní péči o vlastní rodinu i trpící bližní; dej, ať podle jejího příkladu i my využíváme času věrným plněním Tvé vůle.

z něhož čerpala sílu pro všechny činnosti. Byla hradní paní a svěťice zároveň.

V blízkém městě Jablonném založila se svým manželem Havlem špitál, postavila chrám svatého Vavřince s klášterem pro dominikány. V Turnově kostel a dominikánský klášter. Nejvíce však vynikala svou velkou láskou k potřebným.

Zákon lásky k bližnímu

S radostí často navštěvovala chudé, jako by v nich očima víry viděla trpícího Ježí-

še. Zákon lásky k bližnímu byl náplní jejího života podle evangelia. Mateřsky cítila hlavně s těmi nemocnými a zraněnými, kteří byli upoutáni na lůžko nebo byli postiženi jakýmkoli neštěstím a pohromou. Podle Dalimilovy kroniky prý dokonce křísila mrtvé, vracela zrak slepým a uzdravovala chromé i jinak nemocné.

Stále s Kristem

Osvědčila se v době vzpoury proti Václavu I. v letech 1248–1249, kdy země trpěla občanskou válkou a její muž Havel byl po boku Václavově. Zvládla zabezpečení hradu, starost o všechny obyvatele i o hladovějící uprchlíky z vypálených vesnic. Ošetřovala, léčila, přitom šířila kolem sebe klid a důvěru. Sama si odříkala vše, co jen bylo možné. Žila s Kristem v celém svém životě, nejen v modlitbě, rozjímání nad Písmem svatým, účastí na bohoslužbách a přijímáním svátostí. To byly jen zdroje, které ji posilovaly. Příkladným životem získávala i druhé, především svého muže, s jehož svolením se stala dominikánskou terciářkou a už předtím s ním mnohé dokázala vykonat.

Zemřela pravděpodobně ve dvaařiceti letech. Pohřbena byla v dominikánském kostele v Jablonném, kde se její ostatky uchovávají dodnes. Zkoumány byly i antropology, kteří potvrzují věk úmrtí krátce před dosažením 33 let. Její lebka byla v opraveném barokním relikviáři uložena do postranního oltáře v chrámu sv. Vavřince. K blahorečení Zdislavy došlo roku 1907 Piem X. a ke kanonizaci roku 1995 papežem Janem Pavlem II. v Olomouci.

Zdislava, patronka rodin, nám ukazuje, jak život v manželství může být plodný, požehnaný a plný pokoje.

Zpracoval Jan Chlumský
<http://catholica.cz>
Redakčně upraveno

NA CESTĚ, KTEROU NÁM PŘIPRAVIL PÁN

Asociace skautů a skauetek Evropy

Cílem katolického skautingu je formovat opravdového křesťana, který žije evangelium ve svém každodenním životě. Nabízíme vám krátký pohled do jeho historie a informace o jeho struktuře, zásadách a výchovných metodách.

Vznik skautingu

Skauting jako takový se zrodil v Anglii. Jeho zakladatelem je lord Robert Stephenson Smyth Baden-Powell. Ten se po své vojenské kariéře v Indii a jižní Africe vrátil zpátky do Anglie. Tam si všiml několika pouličních skupin mladých chlapců, kteří měli často problémy se svých chování. Pochopil, že jediným důvodem jejich vylomenin je to, že nemají co dělat, a že je pro ně velmi těžké vymanit se z vlivu ulice, v níž všichni společně vyrůstají. Proto pojal nápad poskytnout jim rozumné rozptýlení mimo město, kde by se mohli volněji rozvíjet chráněni před vším, co je svádí ke špatné cestě. V roce 1907 se mu podařilo shromáždit 24 chlapců, rozdělených do čtyř družin, s kterými vyjel na první tábor na ostrov Brownsea. Tak vznikl skauting.

Katolický skauting

O něco později přijíždí do Anglie mladý francouzský jezuitský kněz Jacques Sevin, který se doslechl o této aktivitě a rozhodl se s ní blíže seznámit. Proto se 20. září 1913 osobně setkává s lordem Baden-Powellem a nechává se jím vyškolen ve skautingu. Jacques Sevin velmi rychle pochopil efektivnost této výchovné metody a hlavně její potřebnost pro tehdejší dobu. Rozhodl se založit skauting ve Francii. Po první světové válce zakládá první katolický skauting pod názvem Scouts de France. Jacques Sevin dal skautingu, jak ho založil lord Baden-Powell, zcela nenásilně formu podle katolické nauky. Pro Jacquese Sevina se skauting stal cestou následování Krista v duchu radosti, vzájemné důvěry a bratrství. Jacques Sevin umírá v roce 1951 ve Francii a momentálně probíhá příprava jeho blahorečení.

Na duchovní odkaz Jacquese Sevina, zakladatele katolického skautingu, navázala Federace Skautů a skauetek Evropy založená v roce 1956 v Kolíně nad Rýnem, která se skládá z několika Asociací skautů a skauetek Evropy podle jednotlivých zemí. Odtud se tato nová Federace šíří do Francie, kde vzniká v roce 1962 Association des guides et des scouts d'Europe. V roce 1977 dostává Federace skautů a skauetek Evropy požehnání od papeže Jana Pavla II., je uznána Svätým stolcem a dostává právní statut v rámci katolické církve. U nás v České republice vznikla Asociace skautů a skauetek Evropy v roce 1999 pod vlivem francouzské Asociace, která k nám toho roku přijela na letní tábor.

Asociace skautů a skauetek Evropy (ASSE) je katolickou skautskou organizací, která se snaží pohlížet na každého člověka jako na jedinečnou osobu, která

má nespočetné dary od Boha, jež se dají rozvíjet k osobní dokonalosti a k obohacení jiných lidí. ASSE se snaží ve své skautské výchově tyto dary v každém člověku rozvíjet do plné krásy toho, jehož jsou obrazem: samotného Boha.

Skautská výchova

Co je to skautská výchova? Je to určitá forma výchovy, jejíž metoda tkví ve výchově mladých mladými lidmi prostřednictvím výchovných prvků, jako jsou zachovávání skautského slibu, skautského zákona, kreativita ve volné přírodě.

Pokud hovoříme o tom, co je skauting, je třeba také zdůraznit, že skauting jakožto výchovná metoda je výchovou pouze doplňkovou. Doplňuje výchovu, kterou člověk na prvním místě dostává ve své rodině. Skauting je tedy jakousi prodlouženou rukou rodičů, snaží se jim pomoci ve výchově jejich dětí.

Mnoho lidí má první představu o skautu jako o spolku zábavy v přírodě. Chtěl bych zdůraznit, že pro skauting, tak jak jej pojímá ASSE, zábava není sama o sobě cílem, ale jedním z mnoha prostředků výchovy. A jak ASSE naplňuje svůj výchovný záměr? ASSE zastává oddělenou výchovu chlapců a dívek, a to z prostého důvodu, aby se každému umožnil plný osobní rozvoj. V ASSE existují tři věkové skupiny, které odpovídají růstu osobního vyzrání.

Vlčata

První věkovou skupinou jsou vlčata. Tu tvoří buď chlapci – vlčata, a nebo dívky – vlčice ve věku od 8 do 12 let. Vlčata vytvářejí dohromady smečku okolo Akeley, který je dospělým vedoucím smečky. Modelem smečky je kniha *Mauglí*, podle které se děti učí hrou. Cílem smečky je vytvořit šťastnou rodinu pod vedením

Skautský slib. Foto: archiv autora

Akely, od kterého se vlčata učí. Pro vlčata je symbolem vlče, které má zdvižené uši, aby poslouchalo a učilo se od Akely. To vyjadřuje i jednoduchý zákon smečky, který každé vlče zná: „Vlče poslouchá starého vlka. Vlče neposlouchá samo sebe.“ Do plného společenství smečky vstupuje vlče složením vlčího slibu, v němž se zavazuje být ze všech sil věrné Bohu, rodičům, vlasti, zákonu a zásadám smečky a každý den vykonat dobrý skutek.

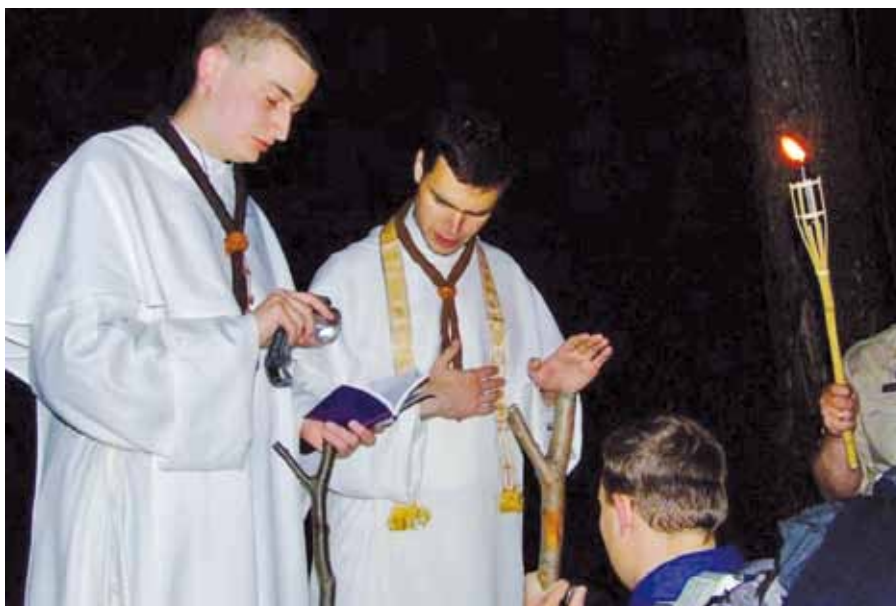
Skauti

Druhou věkovou skupinou jsou skauti (skautky) ve věku od 12 do 17 let. Je to věk, kdy se z dítěte pomalu začíná stávat dospělý jedinec, a všichni víme, že tento proces dospívání není vždy jednoduchý, proto se mu skautská výchova v tomto snaží pomoci.

Skauti tvoří dohromady oddíl pod vedením vedoucího. Podstatným výchovným prvkem u skautů je družina. Je to skupina zhruba osmi skautů v rozmezí 12–17 let, kdy zpravidla nejstarší z nich je rádcem družiny, který má na starosti vedení jejích členů. Ve své podstatě v tomto tkví genialita skautské výchovy: mladší je vychováván starším a starší je vychováván mladším. Když do oddílu přijde chlapec ve věku 12 let, je přiřazen do nějaké družiny, kde se ho ujme rádcem družiny, který má za úkol seznamovat ho se skautským životem. Chlapec se ve svých 12 letech dívá na svého o něco staršího rádce jako na svého staršího bratra, jehož obdivuje, protože zná plno věcí. Tak je motivován, aby se snažil vyrovnat se mu. Na druhé straně, rádcem má zodpovědnost za toho nejmladšího, je si vědom své zodpovědnosti za své skauty, že jim má být vzorem. To ho nutí neustále se zdokonalovat ve svých dovednostech a v dobrém příkladu chování. Nikdy to není úplně perfektní, ale z osobní několikaleté zkušenosti mohou dosvědčit, že to funguje, mladší je vychováván starším a starší je vychováván mladším.

Skautský slib

Skaut se stává skautem složením svého skautského slibu: „Slibuji na svou čest, že s pomocí Boží budu ze všech svých sil sloužit Bohu, Církvi, své vlasti a Evropě,

Obřad Vydání se na cestu. Foto: archiv autora

Skauting je komplexní, zahrnuje celého člověka, a proto je víra jeho nedílnou součástí.

stále pomáhat svým bližním a dodržovat skautský zákon.“

Skautský slib není jen pouhou formalitou, ale je to pro všechny velmi slavností okamžik, na který si všichni skauti pamatují, protože pozitivně poznamenal jejich život. Dalo by se říct, že složení skautského slibu je vykročení do světa dospělých, neboť skaut zde jedná sám za sebe a zavazuje se na svou čest, má tedy povědomí, co znamená zavázat se a co je to čest. Ideálem pro skauty je naplňovat svůj skautský život životem podle skautského zákona a skautských principů.

Skautský zákon

1. Na čest skauta je vždy spolehnoutí.
2. Skaut je věrný své vlasti, rodičům, svým vedoucím a všem, kdo jsou mu svěřeni.
3. Skaut pomáhá svým bližním a doprovází je na cestě k Bohu.
4. Skaut je přítelem všech lidí a bratrem každého skauta.
5. Skaut je zdvořilý a rytířský.
6. Skaut vidí v přírodě Boží dílo: má rád rostliny a zvířata.

7. Skaut poslouchá dobrovolně a nedělá nic napůl.

8. Skaut se dovede ovládat: usmívá se a zpívá si v těžkostech.

9. Skaut je prostý a šetrný, zachází svědomitě i s věcmi druhých.

10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.

Skautské principy

1. Povinnosti skauta začínají doma.
2. Skaut je věrný své vlasti a zasazuje se o svornou a bratrskou Evropu.
3. Jako syn Církve je skaut hrdý na svou víru. Pracuje pro příchod Kristova království ve svém vlastním životě a ve světě, který jej obklopuje.

Roveri

Třetí věková skupina (od 17 let výše) je skupina roverů a rovereček, nebo-li také starších skautů a starších skautek. Nejedná se o klub odrostlých skautů, kteří odrostli chlapeckému věku a hrám. Cílem roverů není odrůstat, ale dorůstat do plné dospělosti zralého křesťana. Roveri dorůstají do této dospělosti pomocí takzvané cesty. Nejedná se o cestu v jejím geografickém rozměru, ale o napodobování cesty, kterou šli emauzští učedníci, kteří na své cestě potkali Ježíše a nechali ho, aby k nim promlouval tak, že se jim srdce rozhořelo, až se nakonec rozhodli vydat se určitým směrem – zpátky do Je-

ruzaléma. Rover se také snaží naslouchat Ježíši za pomoci osobní modlitby a duchovního doprovázení a na základě tohoto vnitřního naslouchání se následně vydává směrem do nebeského Jeruzaléma a v životě volí cestu určitého povolání.

Po několika letech společného života s ostatními rovery ve společenství klanu mladý rover klan symbolicky opouští. Děje se tak obřadem *Vydání se na cestu*. Během tohoto obřadu mladý rover opouští své bratry rovery a vydává se směrem, pro který se v životě rozhodl. Na cestu dostává rozžatou pochodeň a hůl, jejíž horní část má tvar písmene V, které symbolizuje Veritas – pravdu. Tato hůl mu má připomínat, že se během cesty svého života má opírat o Pravdu.

Od kněze rover dostává osmero blahoslavenství, která jsou mu dána jako návod dobrého života, podle kázání samotného Krista.

Úloha kněze

To je v malé kostce představa pedagogiky ASSE. A jaká je vlastně úloha kněze v ASSE? Velmi důležitá a aktivní. Jak jsem zmínil, ASSE se dívá na každého člověka v jeho přirozeném a nadpřirozeném povolání. Jelikož se ASSE snaží o zdravou výchovu celého člověka: těla, ducha a duše, má z tohoto důvodu kněz ve skautské výchově, jak ji pojímá ASSE, nenahraditelné místo. Kněz je přítomen u všech věkových skupin a podle specifika každé z nich napomáhá duchovnímu

zrání každého člena ke svatosti. Každá věková skupina vyžaduje od kněze jiný druh nasazení. Něco jiného je pochopitelně doprovázet smečku vlčat prostřednictvím hry, a něco jiného doprovázet klan rovery prostřednictvím osobního duchovního vedení. Skautská výchova je výchovou, která dokáže plně zapojit každý věk a efektivně jej doprovázet v jeho osobním zrání i co se týká osobního zrání směrem k Bohu, a to zcela neodděleně od ostatních dimenzí lidského života.

*fr. Pio Oláh OP
(Mezilitulky redakce)*

*fr. Pio Oláh OP
farní vikář řk farnosti
u sv. Jiljí v Praze*

POSTAVTE S NÁMI VARHANY

Adopce píšťal nových varhan pro jezuitský kostel v Brně

Nadační fond Campianus připravil Mezinárodní projekt stavby koncertních varhan v barokním kostele Panny Marie na Jezuitské ulici v Brně. Projekt vznikl za podpory řady patronů a partnerů od nás i z Velké Británie, Itálie a Rakouska. Město Brno i Jihomoravský kraj tak získá kvalitní a moderní hudební nástroj, který se stane hudební, uměleckou i technickou součástí života města,

srovnatelnou s historickými památkami, vědeckými objevy či perlami architektury v Brně. Varhany s mechanickou trakturou, zásuvkovými vzdušnicemi a elektronickými setzry jsou koncipovány jako originální a nový nástroj i pro koncertní využití s 3 manuály a pedálem a 48 labiálními a jazykovými plně znějícími rejstříky. Vybraná švýcarská firma Hermann Mathis dává záruku i naději oče-

kávat požadovaný vynikající výsledek. Investorem varhan, jejichž stavba byla zahájena v únoru 2012, je Nadační fond Campianus. Dokončení varhan v Brně je plánováno na léto 2014.

Ke společnému budování varhan nabízíme adopci jednotlivých píšťal či rejstříků. Uhrazením rejstříku, několika píšťal či píšťaly je možné v symbolické ceně (500–3000 Kč) podpořit stavbu varhan a stát se tak kmotrem či kmotrou jednotlivých píšťal. Podle přání si lze vybrat rejstřík s dedikací i tóny píšťal. Rejstříky jsou věnovány památce 14 jezuitských světců, 9 významných jezuitů spojených s Brnem a 25 osobností z brněnského varhanického a hudebního světa. Každý se tak v těchto varhanách může stát tónem, který bude slyšet!

Mezinárodní projekt na stavbu koncertních varhan v Brně je spolufinancován za podpory statutárního města Brna, Jihomoravského kraje a z fondů Evropské unie. Seznam dárců a sponzorů podporujících projekt i s dalšími informacemi o možnosti adopce a daru na varhany je na webu: www.campianus.eu, kontakt: campianus@seznam.cz, mob. 737 414 780.

P. Jan Martin Bejček OSB

KLADIVO NEJEN (NA) INKVIZITORA

Debata o inkvizici

Nad tématem jen zdánlivě pouze historickým, zato stále ožehavým a na výsost aktuálním se v debatním večeru „Kladivo (na) inkvizitora“ zamýšleli kardinál Dominik Duka OP, specialista na boj s extremismem Michal Mazel a historik Kamil Činátl 11. dubna 2012 v zaplněném barokním refektáři pražského dominikánského kláštera.

„Inkvizice měla chránit společnost před nebezpečím, za něž středověk považoval odchylky od víry. Nyní se však stala obrazem nejhoršího zla, které společnosti hrozí. Proč se inkvizice octla na lavici obžalovaných? Nemusí společnost tvářit tvář extremismu někomu přeci jen svěřit „kladivo inkvizitora“? Nebo se má spíš bát vzniku nějaké „nové inkvizice“? Když Církev rezignovala na inkvizici, rezignovala tím i na obranu víry?“

Jen samotné slovo inkvizice často probouzí silné reakce. Od doby, kdy se s ní lidé mohli osobně setkat, přitom už uplynula celá staletí. Nežije vzpomínka na inkvizici už dlouhou dobu svým vlastním životem, kde funguje mnohem víc jako symbol než realita? Proč dnes, kdy tolik dbáme na svobodu slova a projevu, může být někdo odsouzen za slova, která pronáší? Nakolik se Církev poučila z této pohnuté kapitoly své historie? Jak přistupuje k heterodoxním názorům nyní? A jaké poučení si může odnést společnost pro regulaci svých represivních orgánů?“

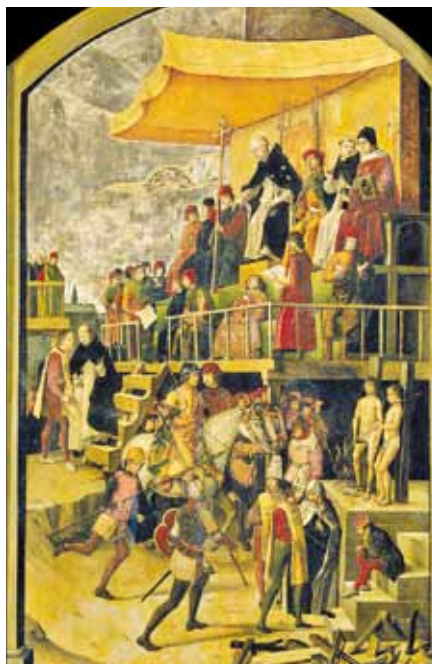
Takto lákavě představili organizátoři akce téma, které vábí už samo o sobě, a na lep si přišlo sednout tolik posluchačů, že se ještě musely přidávat židle.

Náš obraz inkvizice

Nejprve se ujal tématu Kamil Činátl, středoškolský pedagog, který se také věnuje problematice zobrazování minulosti a zabývá se vzpomínkovou kulturou. Řekl, že téma je spojováno s celou řadou předsudků a mýtů. Podle něj však na vině nejsou ani tak školní učebnice jako především filmy, které nyní mají i větší vliv na utváření historického vědomí.

„Ve společnosti a mediálních kontextech je určitý obraz inkvizice, který se neshoduje s historickou skutečností.

Ale je vlivný,“ upozornil Kamil Činátl a nadnesl otázku, k čemu západní společnost takový obraz potřebuje. Je to obraz emotivní. Nikdo s inkvizicí nemá staletí nazpět žádné osobní zkušenosti. A je to obraz černobílý. Lze ho využít k různou-

Pedro Berruguete: Svatý Dominik předsedá autodafé (1475). Foto: Wikipedie. Obraz představuje hned dva z nejrozšířenějších mýtů ohledně inkvizice: svatý Dominik žádnému inkvizičnímu tribunálu ani autodafé nepředsedal, dominikáni převzali vedení procesů až po jeho smrti; mučení a upalování v dřívě většině případů nebylo součástí autodafé, odehrávalo se až po něm.

rodým cílům. Poukázal přitom na obraz inkvizice ve filmu „Kladivo na čarodějnice“, který se používal ke zcela protichůdným interpretacím (ve vztahu k nacismu, ke komunismu aj.). Internetové diskuze pod články o inkvizici jsou přehlídkou stereotypů, konfliktů a emocí.

Podle Činátla může vzhledem k současným mechanismům jen těžko vzniknout podobná ochranná instituce. Spíš

je třeba se zaměřit na oblast vzdělávání, ale učitelé u nás nejsou s to sdělit žákům, jak by měli nakládat s informacemi – jak je kriticky číst, jak interpretovat filmové obrazy. Jednodušší je pro ně uchovat si obraz inkvizice, než si utvořit obraz komunistické zvůle. Je proto třeba vybavovat žáky mechanismy, které by jim pomohly orientovat se ve složitých problémech současnosti.

Touží společnost po „inkvizici“?

Právní specialista na boj s extremismem Michal Mazel míní, že ohlížení současné společnosti po nástroji ne nepodobném „inkvizici“ vychází z vlny strachu vyvolané teroristickými činy za poslední léta (zmínil také případ malé Natálky poškozené žhářským rasovým útokem). Po takových útocích se ozývají silná prohlášení a vytvářejí se v reakci na ně nařízení, která však zasahují do práv občanů a jsou snadno zneužitelná. Přitom se vlastně nejde po podstatě věci.

Fr. Ludvík Grundman OP, moderátor debaty, se zeptal, jak by se dnešní společnost měla vyvarovat chyb, kterých se dopustila inkvizice. Michal Mazel pak zmínil situaci, kdy byl jako znalec u severočeského soudu vyzván, aby určil, který výrok obžalované je závadový. To je prý příklad trendu, že soudy odmítají vynášet hodnocení samy, ale požadují je po expertech. Za chybu považuje i zásah státu do osobních svobod v USA po 11. září 2001 nebo vězňici pro teroristy Guantanamo. Podle něj se s tím bude americká společnost obtížně vyrovnávat, protože dobrý účel nemohou svítit špatné prostředky.

A jaké by se měly dodržovat zásady, jež by bránily zneužití státní moci? Podle Mazla by spousta případů, které řeší policie, mohly řešit soukromoprávní soudy

v civilním, tedy ne trestněprávním řízení, a to právě v případech tzv. nenávisťných výroků. Při kontrole veřejného prostoru nemá být na prvním místě represivní násilí, ale vysvětlování a pedagogika, protože u mladých lidí je příslušnost k extremistům spíš otázkou subkultury. Je třeba nepřipustit používání nekalých a neadekvátních prostředků s omluvou, že bojujeme proti velkému zlu.

Podle Mazla se u nás proti politickému extremismu bojuje podobně, jako se vybírají daně – dělají to státní úředníci. Stát se nyní soustředí plně na neonacisty, ale může se to začít přehánět, že bude vyhledávat, co má kdo za symboly apod. Přitom si bezpečnostní složky nevšímají jiných, třeba levicových extremistů. „Pokud nejsme schopni nic udělat s komunisty, znevěrohodňuje to boj proti jiným formám politického extremismu,“ navázal Mazel na připomínku Dominika Duky, který si nedovede představit, že by v Německu a Itálii po 2. světové válce postupovali proti nacistům tak, jako my zacházíme se zákonem o zločinnosti komunistické ideologie.

Inkvizice neodpovídá evangeliu

Podle kardinála Dominika Duky má otázka inkvizice dvojí rovinu. Jednak byla policejním nástrojem k ochraně společnosti proti násilí a výtržnictví, jednak také institucí preventivně vyhledávající škodlivé jevy. Byla ustavena v době, kdy stránka náboženská se dotýkala věcí, které bychom dnes v Církvi nehledali. Toto propojení duchovní a civilní (sekulární) sféry zaniká v 18. století. Duka připomněl, že v antické římské říši bylo křesťanství hnutím disidentským, které odmítalo hodnoty státu, a ten je za to trestal. Později se inkvizice jako církevní instituce pohybovala v symbióze Církve – stát (potažmo společnost), i když docházelo i ke střetům.

Při přístupu k tématu se však kardinál setkává s nedostatkem anachronického myšlení, což je však člověku vlastní, a proto lidé mluví o „dobách temna“ nebo říkají „byli to hlupáci“. Podle něj je to přirozené, ani svatý Tomáš Akvinský, ani my se nedokážeme oprostít od dobových prvků. S tématem inkvizice je spojená otázka náboženské a politické svobo-

dy. Duka uvedl, že inkvizice je projevem hlubokého nepochopení Církve a křesťanské víry a připomněl otázku mezi svobody. Na jedné straně stojí pojetí „moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého“, na druhé straně je obraz světa, kde není rozdíl mezi dobrem a zlem, kde rozhoduje aktivita a agresivita – ale taková společnost nemůže podle Duky o svobodě hovořit.

V antickém Římě bylo křesťanství svobodným rozhodnutím jednotlivce včetně následků. Oproti tomu po římské říši přichází křesťanství do kmenové a rodové společnosti. U křesťanů-barbarů je třeba toho, kdo není ochoten přijmout rozhodnutí kmene, donutit – jinak je pak zodpovědný za zlo. Inkvizice tedy měla společenskou i církevní roli – kdo nepřijímá naše náboženství, nepřijímá společnost.

Zazněl dotaz, že se dnes bojuje proti jevům, které chtějí nesvobodu, ale lidé si přitom myslí, že inkvizice bojovala proti projevům svobody. Kardinál Duka odpověděl, že inkvizice vyrostla ze strachu před společenskou změnou, konkrétně před odstraněním *corpus christianorum* (jednotné společenství křesťanů, v níž Církev a politické národy středověku tvořily jednotu – pozn. red.). Stála tedy proti mocenským vlivům, ale často to byly i reakce na nešvary. V případě jed-

notlivců stojících proti společenskému konsenzu se o otázku svobody jednalo, ale u mocenských skupin šlo o vliv. Žádná ze skupin, které se stavěly proti inkvizici, neusilovala o demokratický režim.

Kardinál připomněl, že inkvizice nedosahovala krutosti nacistických a komunistických policejních systémů, nepostavila lágry a gulagy. Co se týká krutosti a mučení, krutost středověku byla dána tvrdostí života – jedná se tedy o dobový jev. Podle Duky se inkvizitor snažil pomocí otázek obviněného zachránit, ale neučení člověk se v sofistických dotazech mohl utopit. Inkviziční fenomén se nevyhnul žádné konfesi – u protestantů v té roli vystupovala samospráva. Je však legitimní, že se společnost chce bránit proti jevům, kterých se obává ať už právem, nebo neprávem. Na druhou stranu společnost nelze spravovat pouhou mocí, je třeba respektovat hranice svobody.

V otázce po jasném stanovisku Církve k inkvizici Dominik Duka odpověděl, že Církev se s inkvizicí vypořádala. Nechápe ji a ani ji nechápala jako bezproblémovou, není to ideál a došlo i k jejímu zločinnému zneužívání (např. Jana z Arku). Ale také to není černobílá věc, nicméně neodpovídá evangeliu.

Připravil Ondřej Vaněček
publicista a grafik

Srdečně vás zveme na poutní setkání všech členů a příznivců

Modliteb za nejmenší s otcem biskupem Josefem Hrdličkou na Svatém Kopečku u Olomouce 3. června 2012

Modlitby za nejmenší jsou systematickým modlitebním úsilím
za záchranu životů nenarozených dětí ohrožených umělým potratem.

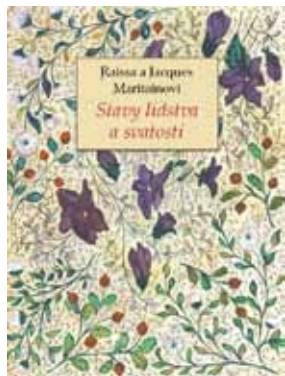
Program:

- 10.30 – mše svatá v poutní bazilice Navštívení Panny Marie
- 12.00 – občerstvení
- 12.30 – Modlitby za nejmenší – sdílení zkušeností a podněty do dalšího roku
– P. Jiří Korda
- 13.00 – modlitba růžence
- 13.30 – adorace
- 14.00 – ukončení společného programu

Hnutí Pro život ČR, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5
Bližší informace: P. Jiří Korda – tel.: 725 797 561, email: jmkorda@seznam.cz
Za olomouckou pobočku HPŽ: Jana Březinová – tel.: 777 619 582, email: j.briza@post.cz

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury
Husova 8, 110 00 Praha 1, tel.: 224 237 750, e-mail: krystalop@volny.cz
on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>

Raissa a Jacques Maritainovi: Stavy lidstva a svatosti

Publikace obsahuje dvě eseje z pera Raissy Maritainové (*Příběh Abrahámův, Kníže tohoto světa*) a jednu od Jacquese Maritaina (*O nebeské církvi*). Jejich společným jmenovatelem je mystický pohled za viditelné hranice tohoto světa.

Příběh Abrahámův řeší zajímavou otázku vývoje mravního svědomí lidstva. Jak je možné, že Abrahám se s nezkaleným svědomím a s Božím požehnáním dopouštěl skutků, které dnes považujeme za těžce hříšné? Jakými cestami vedl Bůh lidstvo k plnému vědomí mravní odpovědnosti? *Kníže tohoto světa* je krátkou meditací o moci Padlého anděla nad světem a o jejím zlomení: Kristovo vtělení a výkupné utrpení se zde ukazuje z nového, důležitého úhlu pohledu, který nám často uniká. Esej *O nebeské církvi* rovněž očisťuje a zjasňuje náš pohled na nadpřirozené skutečnosti, které nás obklopují. Připomíná, že světci a vůbec všichni lidé, kteří opustili tento svět, nejsou „mrtví“, ale žijí zde aktivně s námi, mají nadále starost o tento svět a chtějí s námi spolupracovat na jeho spáse.

brož., malý formát, 76 str., 95 Kč

SLOVO BISKUPŮ K SITUACI VE SPOLEČNOSTI

Přinášíme vám dopis českých a moravských biskupů z 25. dubna 2012, kterým se biskupové obracejí na všechny občany, na něž v současné době doléhá složitá ekonomická situace.

Bratři a sestry,
jako pastýři Církve si uvědomujeme svoji spoluzodpovědnost za všechny, kdo společně s námi žijí v naší vlasti. Tímto naším dopisem se chceme obrátit především na ty z vás, na které v současné době doléhá složitá ekonomická situace.

Víme, že cesta nezbytných reforem nyní tíživě dopadá především na sociálně slabé, na vícečlenné rodiny či na některé skupiny seniorů. Bolestně také zasahuje ty, kterým se i přes poctivé úsilí nedaří nalézt práci. Vnímáme, že pro mnohé otce i matky rodin, pro mnohé mladé i starší lidi není marná snaha nalézt práci jen ekonomickou otázkou, ale také problémem uchování si vědomí vlastní důstojnosti a sebeúcty. To je zcela přirozené, neboť práce přispívá k důstojnosti člověka a má v jeho životě výsadní postavení (srov. homilie papeže Pavla VI. v Nazaretě, 1964).

Chtěli bychom proto jako vaši pastýři vyjádřit v této situaci svoji blízkost všem, pro které jsou starosti zapříčiněné

ekonomickou situací dnes zvláště tíživé. Ujišťujeme vás, že vás neseme ve svých modlitbách a hledáme cesty, jak pomoci. Víme totiž, že vaše důstojnost nevyplývá pouze z možnosti pracovat, ale je zakotvena ve vašem povolání k životu, jež vůči každému z nás vyslovil Bůh v Ježíši Kristu. Ačkoli mohou vnější okolnosti tuto pravdu velmi zatemňovat, nemohou ji popřít či zničit!

Povzbuzujeme jednotlivé farnosti, aby se právě v této době osvědčily jako místa, kde tato pravda není zatemněná, kde jsou vzájemná úcta a láska nesený živou vírou v důstojnost darovanou nám Bohem. Modlíme se, aby církevní společenství byla místem porozumění a vzájemné podpory, a tak vydávala v naší společnosti svědectví o živém Bohu jako zdroji veškeré útechy.

Chtěli bychom však současně důrazně varovat před jednotlivci i skupinami, kteří mnohdy zneužívají oprávněného zklamání občanů a podněcují ke hněvu a nenávisti. Takový způsob jednání může

vést naši společnost pouze do ještě hlubších problémů.

Zároveň vás všechny, bratři a sestry, chceme ujistit, že při setkáních s politickými představiteli připomínáme jejich zodpovědnost za každého jednotlivého občana a povzbuzujeme je, aby měli odvahu vzepřít se pokušení sobeckého zneužívání moci a nezájmu o potřebné.

Prosíme o vaše modlitby, abychom byli schopni v síle Ducha Svatého rozumět znamením doby a hlásat radostnou zvěst srozumitelným způsobem. Věříme v mocnou přímluvu naší nebeské Matky, vzýváme naše zemské patrony a povzbuzujeme vás i sebe navzájem slovy apoštola Pavla:

„Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal, jak by nám spolu s ním nedaroval všechno ostatní!“ (Řím 8, 32)

Žehnáme vám a vašim blízkým
Vaši čeští a moravští biskupové

TS ČBK

ZÁKON JE PRO ČLOVĚKA

Jak Boží slovo přiblížit dětem, aby mu porozuměly a zamilovaly si ho? A jak s nimi vůbec o Bohu mluvit? V této rubrice vám nabízíme vhodné texty ke společnému čtení Písma svatého s dětmi.

Rodič: Jednou v sobotu procházel (Ježíš) obilím. Jeho učedníci začali cestou trhat klasy. Farizeové mu řekli: „Hle, proč dělají, co se v sobotu nesmí?“ Odpověděl jim: „Nikdy jste nečetli, co udělal David, když byl v nouzi a měl hlad on i jeho družina? Jak vešel do Božího domu – bylo to za velekněze Abiataru a jedl posvátné chleby, které smějí jíst jenom kněží, a dal i své družině?“ A řekl jim: „Sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu. Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou. (Mk 2,23–27)

Dítě: Ježíš se s farizeji docela ostře pře, ale já jim nerozumím.

Rodič: Farizeové se opět předvedli v plném světle. Co myslíš, že jim vadilo?

Dítě: Vadilo jim, že učedníci trhají a vydrolují si klasy. Nechápu, co jim na tom vadilo?

Rodič: Sklízet obilí v sobotu bylo u židů přísně zakázáno.

Dítě: To chápu, byla to těžká práce a v sobotu se pracovat nemělo.

Rodič: Jenomže farizeové považovali za sklizeň i to, když někdo mnul klasy v dlani, aby si vydrolil zrno.

Dítě: Ti tedy byli pořádně přísní.

Rodič: Ježíš jim to nebere, ale své učedníky hájí. Jak? Vysvětlím ti to na příkladu: My křesťané máme církevní příkázání, že v neděli máme chodit na mši svatou. Jestliže například někdo ošetřuje těžce nemocného a nemůže se od něho vzdálit, tak nemusí jít ani v neděli do kostela.

Dítě: Je to výjimka. Teď už rozumím Ježíši, co řekl o Davidovi. Bylo oprávněnou výjimkou, když si hladový David vzal pro sebe i pro své druhy chléb, který jinak mohli jíst jenom kněží.

Rodič: Jakýkoli předpis je dán proto, aby člověku pomáhal na cestě životem. Proto Ježíš nakonec svou odpověď farizeům podtrhl slovy: „Sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu.“

Dítě: Příkázání sobotního klidu je dáno proto, aby člověk v sobotu nepracoval a měl čas na Boha. Jestliže však potřebuje člověk něco nezbytného nebo velmi důležitého udělat, tak sobotní klid může porušit.

Rodič: Ano, pochopil's to dobře. Každý zákon či předpis by se takto měl chápat. Bylo tomu tak i v případě, který si policisté zaznamenali jako „jízda nezletilého“.

Ježíšovi učedníci trhají klasy v sobotu
Foto: <http://thebiblerevival.com>

Dva policisté stojí u frekventované silnice a sledují provoz. Oba vytřeští oči, když kolem nich projíždí žlutý Renault.

„Viděl's?“ zvolá Emil, starší z obou strážníků.

„Viděl,“ přisvědčuje jeho mladší kolega Lukáš.

„Mohl mít maximálně třináct.“

„Možná ještě míň! Za ním!“

„Policisté rozjíždějí svou služební Oktávii, zapínají majáček a dávají se do stíhání nezletilého řidiče.“

Dvanáctiletý Jirka projíždí křižovatkou a správně ji řeší. Vzadu na sedadle zasténá muž. Chlapec ho uklidňuje: „Dědo, ještě chvíli a budeme tam.“

Před další křižovatkou se k mladému řidiči přibližují policisté. Emil nařizuje kolegovi: „Vypni majáček!“

„Proč?“

„Ať ho nevystrašíme a nezačne zmatkovat. A jeď v klidu za ním!“

„Necháme ho klidně jet? Vždyť je to děčko!“

„Jede dobře. Nikoho neohrožuje. Nesmíme ho vystrašit!“

Na další křižovatce zabočuje Renault doprava a míří k nemocnici. Teprve na vrátnici policisté zastavují vedle pronásledovaného vozu. Emil vyskakuje z vozu a vsouvá se vedle mladého řidiče. Rukou dává najevo vrátnému, aby zvedl závoru.

Mladý řidič vystrašený přítomností policisty přesto bezpečně dojíždí k budově interního oddělení. Policista vystupuje z vozu a přivolává zdravotníky, kteří se ujímají řidičova dědečka.

Teprve nyní vysvětluje Jirka, co se stalo: „Jeli jsme s dědečkem. Bylo mu špatně. Zastavil a nemohl dál řídit. Stopoval jsem, ale nikdo mi nezastavil. Dostal jsem dědečka na zadní sedadlo a dovezl do nemocnice.“

„Kdo tě naučil jezdit?“ ptá se Emil.

„Táta! Jezdí se mnou na hřiště autoškoly.“

Dítě: Jak to dopadlo? Dělal z toho policajt nějaké problémy?

Rodič: Pouze to zapsal, ale nic víc. Protože pochopil, že zákon je pro člověka. Jirka sice porušil zákon, ale zároveň i zachránil život svému dědečkovi.

Josef Janšta

Další materiály najdete na josefjansta.opava.org.

Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénárista a spisovatel

Jak to vidí Michaela Freiová

„Rakouské iniciativy“ a my

Kdo nehorlí za změny v Církvi, je prý lhostejný, pasivní katolík. Ale jsou právě vnější, organizované aktivity projevem zbožnosti? A nepramení ty nehlubší proměny katolického života zevnitř?

Rakouské kněžské iniciativy u nás zatím nenacházejí velký ohlas, přestože se nadjdou kněží, kteří nás laiky káravě vyzývají k odporu proti církevní autoritě. Naše nechuť k podobným akcím svědčí o tom, že „dohromady nic neděláme“ (P. Václav Umlauf SJ).

Co bychom podle podobných kritiků měli dělat především? Hlavně požadovat změny, o nichž se v bývalé západní Evropě hovoří už řadu let a jež se týkají zase převážně kněží: zrušení celibátu, zavedení kněžského svěcení pro ženy, prosazování volnější sexuální morálky.

Věřící i nevěřící, kteří požadují právě tyto změny, mají jeden základní argument: Církev bez nich ztrácí sympatie veřejnosti a klesá o ni zájem.

Ale církev s těmito úpravami už přece existuje: je to anglikánská církev, která se od katolické naukově neliší, pouze podléhá světskému vedení. Právě anglikáni se ve 20. století připojili ke všem společenským změnám: schvalují antikoncepci, potrat a eutanazii, tolerují rozvody, svěťí ženy na kněze i biskupy. Ostatně povinný celibát u nich neexistuje už od 16. století

a řehole byly zrušeny. Člověk by čekal, že za takovéto situace bude mezi katolíky stoupat zájem o přestup k anglikánům – ale je tomu právě naopak. Stále významnější počet anglikánů (z Británie, z USA, z Afriky i z Austrálie) včetně jejich duchovních se uchází o přestup k nám. Zdá se tedy, že křesťanský lid touží po něčem jiném než po přizpůsobení současné světské mentalitě a sekularizaci života. Přeje si spíše „zajet na hlubinu“.

Dnešní styl života je stále rozptýlenější: lidé jsou vyčerpaní stále náročnější prací – ale také zábavou, kterou jim dodává až do domu televize, video, rozhlas. Toto pokušení je o to silnější, že žijeme stále izolovaněji: stoupá počet domácností o jediném členu, rodin s jediným dítětem. Aktivní zábava v širší rodině nebo v sousedství prakticky vymizela (kdo dnes ještě drží „černou hodinku“?). Praktické problémy plynoucí z lidské samoty řeší technika: potřebujeme například telefon se záznamníkem, zatímco dříve byl vždycky doma někdo, kdo převzal vzkaz a navíc se zeptal, jak se vám daří. Komunikujeme prostřed-

nictvím e-mailů, jež vyřídí to nejnütnější, aniž by se zajímaly o to, co je u vás nového. Vzniká bludný kruh osamělosti – všechny tyto vynálezy pohlcují naše lidské vztahy.

A zejména to platí pro náboženský život. Náš životní styl pohlcuje modlitbu a rozjímání. Dnešní hospodyně si k vaření zapne rádio a už si ani nevzpomene, že se doby vaření jídel kdysi odpočítávaly na modlitby a desátky. Když jsme se v normalizačních časech rozhodli modlit se v rodinách za naše vězně, stanovila se doba na půl devátou, abychom pak ještě stihli vysílání *Hlasu Ameriky*. Získávání informací pocítujeme jako povinnost, zatímco modlitba a mlčení je čímsi navíc.

A to souvisí také s „rakouskými iniciativami“. Kdo nehorlí za změny v Církvi, je lhostejný, pasivní katolík, říká se nám. Ale jsou právě vnější, organizované aktivity projevem zbožnosti? A nepramení ty nehlubší proměny katolického života zevnitř?

Michaela Freiová
publicistka a překladatelka

Následujeme Ježíše

Ať Bůh otevře vaše oči, abyste viděli, kolik dobrého nám dává v tom, co svět považuje za opovržené, a hledáme-li slávu Boží, jaké cti se nám dostává v zneuctění, jež zakoušíme, a jaká sláva se nám chystá z nynějšího soužení, a jak něžnou, přátelskou a láskyplnou náruč nám Bůh otevírá, aby přijal ty, kdo byli zraněni v bitvě pro něho. A když to okusíme, velice zatoužíme po této náruči; vždyť kdo by netoužil po tom, jenž je zcela hoden veškeré lásky a touhy, leda ten, kdo vůbec neví, co je touha?

Jestliže vás tedy blaží ony radosti a toužíte je spatřit a zakoušet, vězte, že

k nim nevede žádná lepší cesta než cesta utrpení. Po této stezce šel Kristus a všichni, kdo byli jeho. Nazývá ji úzkou, ale ona vede přímo k životu. A on nás učí, abychom, chceme-li k němu dospět, šli ces-

tu, po níž se on sám ubíral. Kéž dá Bůh, aby náš duch nevyhledával na tomto světě jiný pokrm ani nenalézal spočinutí nikde jinde než v námáhách pod křížem Páně.

svatý Jan z Avily

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Na internetu je možné narazit na moc hezký a **bohatý archiv příběhů na pouhých padesát slov**. Výborná inspirace a taky škola. Pár slov, celý příběh. Ne všechny jsou obohacující doslova, ale některé... třeba Příběhy Nemodlína z Bezvěrova – posuďte: „*O pýše a kytkách* – Kolem Nemodlína proplula Vopička s nosem nahoru. „Ty jsi pyšná! Určitě ti doma vadnou kytky, co?“ – „Ne.“ – „Ty je zalejváš?“ – „Jo, a taky je zdravím, když přijdu z práce. Čau kytky! A byt taky. Čau byte!“ – „A co děláš ještě?“ – „Už nic. Pak si vezmu dva neuronaly a jdu spát.““

Už několik týdnů rádí v tureckých kinech **velkofilm Dobytí 1453**, kasovní trháč, který se točil tři roky a stál sedmáct milionů dolarů. Suverénně nejdražší film v turecké historii, jenž se odehrává v kulisách středověkého Cařihradu, zaujal novináře serveru Aktuálně.cz. Kromě osmi set padesáti projekcí v Turecku již absolvoval téměř 100 promítání v Německu, zemi s početnou tureckou komunitou. Záměrem filmu je výchova generací, jež si budou vážit turecké historie. Filmová kritička Emine Yildrimová však varuje před tím, že snímek bude podněcovat extremistický nacionalismus a jen **přizívat turecké stereotypy o křesťanech**.

Současná ekonomická situace přiměla české a moravské biskupy k povzbuzení, které si celé můžete přečíst v tomto čísle na str. 13, ale zvláště pro vás vyjímáme: „Chtěli bychom proto jako vaši pastýři vyjádřit v této situaci svoji blízkost všem, pro které jsou starosti zapříčiněné ekonomickou situací dnes zvláště tíživé.

Koláž: mimi

Ujišťujeme vás, že vás neseme ve svých modlitbách a hledáme cesty, jak pomoci. **Víme totiž, že vaše důstojnost nevyplývá pouze z možnosti pracovat, ale je zakotvena ve vašem povolání k životu, jež vůči každému z nás vyslovil Bůh v Ježíši Kristu.** Ačkoli mohou vnější okolnosti tuto pravdu velmi zatemňovat, nemohou ji popřít či zničit! Povzbuzujeme jednotlivé farnosti, aby se právě v této době osvědčily jako místa, kde tato pravda není zatemněná, kde jsou vzájemná úcta

a láska nesený živou vírou v důstojnost darovanou nám Bohem.“

A na závěr otázka: Modlíte se každodenně? Opravdu? „Pro nás, kteří jsme zvyklí hodnotit všechno kritériem produktivity a účinnosti, je to dnes velmi cenná připomínka. Úryvek ze Skutků apoštolů (Sk 6,2–4) poukazuje na důležitost práce... závazek konat každodenní činnost odpovědně a pečlivě, ale poukazuje také na naši potřebu Boha, jeho vedení, jeho světla, které nám dávají sílu a naději. **Bez každodenní věrně prožívané modlitby se naše konání vyprazdňuje, ztrácí duševní hloubku, redukuje se na pouhý aktivismus, který po sobě zanechává nespokojenost.** V křesťanské tradici existuje jedna krásná invocace, která bývá recitována před každou činností a zní: „*Actiones nostras, quaesumus Domine, aspirando praeveni et adiuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur*“ – to znamená: „Prosíme tě Pane, předcházej naše skutky svým vnuknutím a svou pomocí je provázej, aby vše, co konáme, tebou vždy začínalo a skrze tebe bylo dokonáno,“ řekl Svatý otec na jedné své nedávné generální audienci. Amen.

-zd-

6. 5.	Ne	5. neděle velikonoční Sk 9,26–31, Žl 22, I Jan 3,18–24, Jan 15,1–8	13. 5.	Ne	6. neděle velikonoční (Den modliteb za pronásledované křesťany) Sk 10,25–26,34–35,44–48, Žl 98, I Jan 4,7–10, Jan 15,9–17
7. 5.	Po	sv. Benedikt II., papež Sk 14,15–18, Žl 115, Jan 14,21–26	14. 5.	Po	Svátek sv. Matěje, apoštola Sk 1,15–17,20–26, Žl 113, Jan 15,9–17
8. 5.	Út	Panna Maria, Prostřednice všech milostí Sk 14,19–28, Žl 145, Jan 14,27–31a	15. 5.	Út	sv. Žofie, mučednice Sk 16,22–34, Žl 138, Jan 16,5–11
9. 5.	St	sv. Hermus, učedník apoštola Pavla Sk 15,1–6, Žl 122, Jan 15,1–8	16. 5.	St	Svátek sv. Jana Nepomuckého, kněze a mučedníka Řím 8,31b–39, Žl 69, Mt 10,17–22
10. 5.	Čt	sv. Antonín Florentský, biskup Sk 15,7–21, Žl 96, Jan 15,9–11	17. 5.	Čt	Slavnost Nanebevstoupení Páně (doporučený svátek) Sk 1,1–11, Žl 47, Ef 4,1–13, Mk 16,15–20
11. 5.	Pá	sv. Ignác z Láci, řeholník, mystik OFMCap Sk 15,22–31, Žl 57, Jan 15,12–17	18. 5.	Pá	sv. Jan I., papež a mučedník Sk 18,9–18, Žl 47, Jan 16,20–23a
12. 5.	So	sv. Nereus a Achilleus, mučedníci Sk 16,1–10, Žl 100, Jan 15,18–21	19. 5.	So	sv. Petr Celestýn, papež Sk 18,23–28, Žl 47, Jan 16,23b–28

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

